

Бачинський В. І., Куцик П. О., Медвідь Л. Г., Попітіч Т. В.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
(ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)

Навчальний посібник

Видавництво “Магнолія 2006”
Львів – 2025

УДК 336.717.6(075)
Б 32

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав будуть переслідуватися у судовому порядку.

Рецензенти:

Сопко В. В. – доктор економічних наук, професор кафедри обліку підприємницької діяльності Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана;

Рудницький В. С. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри аудиту Львівської комерційної академії;

Нашкерська Г. В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Львівського національного університету ім. І. Франка.

Б 32 **Бачинський В. І., Куцик П. О., Медвідь Л. Г., Попітіч Т. В.** Бухгалтерський облік (загальна теорія): Навч. посіб. – 2-ге видання, стереотипне – Львів: ПП “Магнолія 2006”, 2025. – 316 с.

ISBN 978-617-574-00-71

“Магнолія 2006”

Навчальний посібник написано відповідно до програми навчальної дисципліни “Бухгалтерський облік (загальна теорія)”. У ньому розкриваються теоретичні та практичні основи бухгалтерського обліку, знання яких необхідне для подальшого вивчення фінансового та управлінського обліку. Висвітлюються сутність, значення, предмет та метод бухгалтерського обліку, зміст і будова бухгалтерського балансу, призначення рахунків бухгалтерського обліку та їх класифікація, принципи обліку основних господарських процесів, поняття і види форм бухгалтерського обліку, основи фінансової звітності та організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Посібник розрахований на студентів і викладачів вищих навчальних закладів, бухгалтерів та інших фахівців у галузі економіки та підприємництва.

УДК 657.1.01(075.8)

ISBN 978-617-574-00-71

© Бачинський В. І., Куцик П. О.,
Медвідь Л. Г., Попітіч Т. В., 2025
© ПП “Магнолія 2006”, 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
ТЕМА 1. ГОСПОДАРСЬКИЙ ОБЛІК, ЙОГО СУТЬ І ХАРАКТЕРИСТИКА	8
1.1. Поняття про господарський облік та його види	8
1.2. Історичні аспекти розвитку обліку	13
1.3. Сутність та особливості бухгалтерського обліку	18
<i>Контрольні запитання</i>	24
<i>Практичні завдання для самостійної роботи</i>	24
<i>Тестові завдання</i>	25
ТЕМА 2. ПРЕДМЕТ І МЕТОД БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	28
2.1. Загальна характеристика предмету бухгалтерського обліку	28
2.2. Класифікація господарських засобів та джерел їх формування	31
2.3. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку	43
2.4. Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку	45
<i>Контрольні запитання</i>	48
<i>Практичні завдання для самостійної роботи</i>	48
<i>Тестові завдання</i>	49
ТЕМА 3. МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	52
3.1. Характеристика елементів (складових частин) методу бухгалтерського обліку	52
3.2. Взаємозв'язок між предметом та методом бухгалтерського обліку ...	57
<i>Контрольні запитання</i>	63
<i>Тестові завдання</i>	63
ТЕМА 4. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС	68
4.1. Загальне поняття бухгалтерського балансу	68
4.2. Вплив господарських операцій на баланс	72
4.3. Форма, структура і оцінка статей балансу	77
<i>Контрольні запитання</i>	82
<i>Приклад рішення практичного завдання</i>	83
<i>Практичні завдання для самостійної роботи</i>	84
<i>Тестові завдання</i>	88
ТЕМА 5. РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС	91
5.1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і побудова	91
5.2. Подвійний запис, його суть і значення	97

5.3. Синтетичні і аналітичні рахунки, субрахунки і їх взаємозв'язок	102
5.4. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку	105
<i>Контрольні запитання</i>	110
<i>Приклади рішення практичного завдання</i>	111
<i>Практичні завдання для самостійної роботи</i>	122
<i>Тестові завдання</i>	127

ТЕМА 6. КЛАСИФІКАЦІЯ І ПЛАН РАХУНКІВ

БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	130
6.1. Принципи класифікації бухгалтерських рахунків	130
6.2. Класифікація рахунків стосовно балансу	132
6.3. Класифікація рахунків за економічним змістом	134
6.4. Класифікація рахунків за призначенням і структурою	137
6.5. План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його будови і значення	147
<i>Контрольні запитання</i>	149
<i>Приклади рішення практичного завдання</i>	150
<i>Практичні завдання для самостійної роботи</i>	151
<i>Тестові завдання</i>	155

ТЕМА 7. ДОКУМЕНТАЦІЯ, ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ

158	
7.1. Первинне спостереження в обліку. Зміст, побудова документів і вимоги, що ставляться до них	159
7.2. Класифікація бухгалтерських документів	163
7.3. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку	165
<i>Контрольні запитання</i>	168
<i>Тестові завдання</i>	169

ТЕМА 8. ОЦІНЮВАННЯ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ

БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	172
8.1. Оцінювання як елемент методу бухгалтерського обліку	172
8.2. Калькулювання як елемент методу бухгалтерського обліку	175
<i>Контрольні запитання</i>	179
<i>Тестові завдання</i>	179

ТЕМА 9. ОБЛІК ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

183	
9.1. Види діяльності підприємства та характеристика витрат і доходів основної діяльності	184
9.2. Облік процесу праці та її оплати	191
9.3. Облік процесу використання засобів праці	195
9.4. Облік процесу постачання	200
9.5. Облік процесу виробництва	202
9.6. Облік процесу реалізації	205

9.7. Облік формування фінансових результатів та використання прибутку	211
<i>Контрольні запитання</i>	232
<i>Приклад рішення практичного завдання</i>	233
<i>Практичні завдання для самостійної роботи</i>	234
<i>Тестові завдання</i>	238
ТЕМА 10. ОБЛІКОВІ РЕГІСТРИ, ТЕХНІКА ОБЛІКОВОЇ РЕЄСТРАЦІЇ	243
10.1. Облікові реєстри та їх класифікація	243
10.2. Методика і техніка облікової реєстрації	247
10.3. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах	248
<i>Контрольні запитання</i>	250
<i>Приклад рішення практичного завдання</i>	250
<i>Практичні завдання для самостійної роботи</i>	251
ТЕМА 11. ФОРМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	252
11.1. Форми бухгалтерського обліку: суть та історичний розвиток	253
11.2. Сучасні форми бухгалтерського обліку	255
<i>Контрольні запитання</i>	265
ТЕМА 12. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	266
12.1. Передумови та організаційні форми побудови бухгалтерського обліку	266
12.2. Керівництво та регулювання бухгалтерського обліку	271
12.3. Облікова політика підприємства	272
<i>Контрольні запитання</i>	273
<i>Тестові завдання</i>	274
ТЕМА 13. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ	277
13.1. Поняття звітності, вимоги і класифікація	278
13.2. Порядок складання, подання і оприлюднення фінансової звітності	281
13.3. Форми фінансової звітності та їх характеристика	284
<i>Контрольні запитання</i>	288
<i>Тестові завдання</i>	288
ВІДПОВІДІ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	291
РЕКОМЕНДОВАНІ ТА ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА	292
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	294
ДОДАТКИ	296

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

БАЧИНСЬКИЙ Василь Іванович
КУЦИК Петро Олексійович
МЕДВІДЬ Любов Гнатівна
ПОПТІЧ Тетяна Василівна

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Навчальний посібник

2-ге видання, стереотипне

Формат 70x100/16. Папір офсетний. Гарнітура
Таймс Нью Роман. Друк цифровий. Умовн. друк. арк. 20,34.

ПП “Магнолія 2006”
м. Львів-53, 79053, Україна, тел.+380503701957
e-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року,
видане Державним комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України

Надруковано у друкарні видавництва “Магнолія 2006”